

Socialförvaltningarnas rutin för samverkan i handläggning av skyddat boende

Reglerande styrande dokument

Policy
Riktlinje
Regel
Anvisning
► **Rutin**
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av: Avdelningschefs-nätverket för barn och unga samt vuxen och Försörjningsstöd	Gäller för: Socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst	Diarienummer:	Datum och paragraf för beslutet: 2024-03-21
Dokumentsort: Rutin	Giltighetstid: 2024-04-01 och tills vidare	Senast reviderad: 2025-12-18	Dokumentansvarig: Processledare Enheten för kvalitet

Bilagor:

Innehåll

Inledning	4
Syftet med denna rutin	4
Bakgrund	4
Koppling till andra styrande dokument	5
Stödjande dokument	5
Rutin	6
Ansvarsfördelning när ansökan inkommer	6
Ansvarsfördelning vid utredning	6
Ansvarsfördelning vid beslutsfattande	7
Ansvarsfördelning för placeringsunderlag och avtal	7
Ansvarsfördelning vid planering av insatsen	8
Vårdplan	8
Säkerställ verkställighet	8
Ansvarsfördelning vid genomförande av insatsen	8
Ansvarsfördelning vid avslut av insatsen	9

Inledning

Syftet med denna rutin

Syftet med denna rutin är att säkerställa likvärdig, rättssäker och effektiv samverkan kring skyddsbehövande myndig vårdnadshavare som ansöker om skyddat boende för sig själv och sitt barn.

Vem omfattas av rutinen

Denna rutin gäller tills vidare för socialförvaltningarna Nordost, Centrum, Sydväst och Hisingen och verksamheter som handlägger utreder och erbjuder insatser till vuxna, barn och unga samt försörjningsstöd.

Bakgrund

Den 1 april 2024 skedde lagändringar för att förbättra skyddet för och stödet till personer som behöver skyddat boende och stärka barnrättsperspektivet för barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende. Skyddat boende har blivit en insats enligt socialtjänstlagen till den som behöver stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp. Barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende ska bedömas och beviljas insatsen individuellt, och socialnämnden ska ansvara för att tillgodose barnets behov av stöd- och hjälpinsatser. När det finns samtycke från båda vårdnadshavarna ska barnet beviljas insatsen med stöd av socialtjänstlagen. Saknas samtycke från den vårdnadshavare som barnet inte placeras tillsammans med, ska socialnämnden, efter ansökan hos förvaltningsrätten, kunna bevilja barnet en insats i form av skyddat boende med stöd av den nya lagen om placering av barn i skyddat boende. Beslut om en sådan insats ska även kunna fattas omedelbart av socialnämnden och underställas förvaltningsrätten. Lagändringarna rör även bestämmanderätten för den vårdnadshavare som barnet placeras tillsammans med. Denne får enskilt bestämma om hälsoundersökning, insatser i öppna former enligt 11 kap 1 § SoL samt val och byte av skolenhet/förskoleenhet under den tid barnet är placerat i ett skyddat boende (Prop 2023/24:31).

I denna rutin ska det framgå när handläggarna kontaktar vem, dvs i vilket skede i handläggningsprocessen, vem som ansvarar för vad i handläggningen samt vad som är gemensamt ansvar.

Ibland har socialtjänsten kontakt med de involverade personerna innan ansökan om skyddat boende tas emot. Det kan ha förekommit ett kortare eller längre motivationsarbete kring individernas behov. Denna rutin tar inte upp det arbetet. Rutinen tar sin början i samband med att en ansökan om skyddat boende för vårdnadshavaren och barnet inkommer.

Koppling till andra styrande dokument

Styrande dokument	Koppling till denna rutin
Socialförvaltningarnas rutin för hantering av skyddade personuppgifter	Rutinen ska läsas parallellt i de fall barnet och/eller dess familj har/behöver någon form av skyddade personuppgifter.
Överväga polisanmälan vid misstanke om brott mot barn under 18 år	Rutinen tydliggör handläggningen när det finns oro för att ett barn utsatts för brott.
Samverkan mellan skola och socialtjänst för placerade barns och ungas kontinuerliga skolgång	Beskriver hur samverkan med skola/förskola ska gå till vid placering av barn i skyddat boende.
Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer	Beskriver bl a socialnämndens ansvar för utredning av våldsutsatta barn och vuxna
Rutin för hälsoundersökning av placerade barn och unga, 0-20 år	Rutinen beskriver arbetsgången för att begära en hälsoundersökning.
Ärenden där barn misstänks vara utsatta för våld eller sexuella övergrepp av sin vårdnadshavare/förälder	Rutinen beskriver den särskilda handläggningen i dessa ärenden.

Stödjande dokument

[Nya bestämmelser om skyddat boende – Meddelandeblad \(socialstyrelsen.se\)](#)

[Stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende Prop 2023/24:31\(pdf 2 MB\)](#)

[Våld i nära relationer -Handbok för socialtjänsten, hälso- och sjukvården och tandvården \(Socialstyrelsen\)](#)

[Boende för våldsutsatta - SKR](#)

[HälsoSAMS Samverkan för placerade barn och ungas tillgång till en god hälso- och sjukvård och tandvård - socialtjänsten \(socialstyrelsen.se\)](#)

[SAMS Samverkan för placerade barn och ungas kontinuerliga skolgång \(Socialstyrelsen\)](#)

LÖSA! Metodbok och barndokument.

Rutin

Ansvarsfördelning när ansökan inkommer

Vuxen ansvarar för att bedöma och handlägga vuxenärendet. Barn och unga ansvarar för att bedöma och handlägga barnärendet.

- När vuxen tar emot ansökan om skyddat boende från en vårdnadshavare ansvarar vuxen för att informera barn och unga om ansökan även gäller barn.
- När barn och unga tar emot ansökan om skyddat boende för en vårdnadshavare och barn ansvarar barn och unga för att informera vuxen.
- När ekonomiskt bistånd tar emot ansökan om skyddat boende för en vårdnadshavare och barn ansvarar ekonomiskt bistånd att informera både vuxen och barn och unga.

Den som tar emot ansökan ansvarar för att ett gemensamt utredande möte skyndsamt bokas mellan vuxen och barn och unga.

De skyddsbehövande ska inte hänvisas till att söka hjälp vid annat kontor. Huvudregeln är att handläggarna tar sig dit de skyddsbehövande är. Under särskilda omständigheter kan ett digitalt möte ersätta/komplettera ett fysiskt. Riskbedömning ska göras kring var mötet ska hållas av den som initialt har kontakt med de skyddsbehövande.

Barn och unga ansvarar för att riskbedöma om den andra vårdnadshavaren ska informeras om att utredning inletts eller ej i detta skede.

Barn och unga, vuxen och ekonomiskt bistånd ansvarar för att ge tydlig information om den nya lagen, för att trygga och stötta och för att undvika att den våldsutsatta "drar sig" för att ansöka om stöd.

Ansvarsfördelning vid utredning

Vuxen och barn och unga ansvarar gemensamt för att samverka kring hur skyddet för hela familjen kan tillgodoses på bästa sätt.

Vuxen ansvarar för handläggning av ärende som rör de vuxnas behov, dvs den våldsutsatta och våldsutövarens, och situation utifrån hot- och våldsperspektivet.

Barn och unga ansvarar för handläggningen som rör barnets behov och situation samt rätt till insatsen skyddat boende utifrån indirekt och direkt risk.

Vuxen och barn och unga ansvarar för att gemensamt komma fram till nämndens bedömning av skyddsbehov i förhållande till hela familjens situation. Enheterna ska göra en gemensam säkerhetsplanering.

Vuxen och barn och unga ansvarar gemensamt för att barnperspektivet särskilt beaktas vid valet av skyddat boende, exempelvis i förhållande till barnets kontinuerliga skolgång och ifall placeringen förväntas bli långvarig.

En förutsättning för att barn och unga ska bedöma att barn har rätt till insatsen skyddat boende är att vuxenhandläggaren bedömt att den vuxne kommer beviljas insatsen. Om denna förutsättning inte finns, ex om endast barnet är i behov av skydd, behöver barn och unga pröva rätten till annan insats enligt SoL/LVU. Då är inte denna rutin tillämplig.

Barn och unga ansvarar för att inhämta samtycke till insatsen från den andra vårdnadshavaren. Vid bedömning om behov av omedelbar placering och att samtycket inte kan eftersökas utifrån säkerhetsrisk eller inte kan göras av annat skäl ska detta tydligt dokumenteras. Om samtycke saknas eller inte är tillförlitligt behöver beslut om insatsen för barnet fattas enligt Lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende (LBSB).

Barn och unga ansvarar för att överväga behov av beslut om hemlighållande av vistelseort och umgängesbegränsning kopplat till barnet.

Vuxen ansvarar för att ställa frågan om tillgång till egna medel vid första mötet med vårdnadshavaren. Om behov av ekonomiskt stöd kan komma att finnas ansvarar vuxen för att kontakta ekonomiskt bistånd för att informera/initiera kontakt.

Ekonomiskt bistånd ansvarar för att ta sig till det socialkontor där den enskilde är för att utreda och eventuellt bevilja ekonomiskt bistånd. Ekonomiskt bistånd ansvarar för att verkställighet av akuta medel fungerar även om den skyddsbehövande placeras utanför kommunen.

Ansvarsfördelning vid beslutsfattande

Vuxen ansvarar för att beslut fattas om insats för den vuxne. Barn och unga ansvarar för att beslut fattas för barnet. Beslut tas enligt gällande delegationsordning. Vuxen ansvarar för att informera barn och unga hur lång beslutsperioden är. Utifrån ett barnperspektiv och barnets rätt till information är det viktigt att dialog om beslutsperiodens längd och planering framåt förs mellan vuxen och barn och unga.

Barn och unga ansvarar för kontakt med den andra vårdnadshavaren och att kommunicera de beslut som rör barnet, till barnet och dess vårdnadshavare.

Ansvarsfördelning för placeringsunderlag och avtal

Vuxen ansvarar för att lämna placeringsunderlag till Spink. Barn och unga ansvarar för att lämna väsentlig information för placeringen för barnet, ex särskilda vårdbehov, funktionsvariationer osv.

Vuxen ansvarar för avtal upprättas kopplat till den vuxne. Barn och unga ansvarar för att avtal upprättas för barnet.

Ansvarsfördelning vid planering av insatsen

Vårdplan

Vuxen ansvarar för vårdplan för den vuxna.

Barn och unga ansvarar för vårdplan för barnet.

Vid upprättandet behöver dessa planer stämmas av med varandra för att de ska kunna genomföras och inte vara motsägelsefulla.

Vårdplanen ska även uppta åtgärder och insatser som andra huvudmän har ansvar för.

Barn och unga ansvarar för att meddela regionen att barnet placerats i skyddat boende för att möjliggöra att en hälsoundersökning erbjuds.

Barn och unga ansvarar för att samverka med skola för att säkerställa kontinuerlig skolgång.

Säkerställ verkställighet

Vuxen och barn och unga samplanerar hur de skyddsbehövande tar sig till det skyddade boendet.

Om socialsekreterare åker med är huvudregeln att en handläggare från vuxen och en från barn och unga följer med.

Barn och unga ansvarar för att begära eventuell polishandräckning för att genomföra insatsen för barnet/barnen enligt lag om placering av barn i skyddat boende.

Vuxen ansvarar för att hålla kontakt med boendet för att säkerställa att insatsen verkställts och informerar barn och unga när detta sker. Placeringen anses påbörjad (verkställd) när de skyddsbehövande kommit till boendet.

Ansvarsfördelning vid genomförande av insatsen

Barn och unga, vuxen och ekonomiskt bistånd ansvarar för att samplanera insatsen tillsammans med vårdnadshavaren, barnet och ansvarig personal på boendet. Senast dagen efter placering skall en kontakt hållas med den placerade vårdnadshavaren av både vuxen och barn och unga.

Samverkan i ärendet ska ske kontinuerligt under ärendets gång/placeringstiden med återkopplingar om relevanta händelser i respektive utredningar. Nya riskbedömningar och händelser som påverkar hotbild/risk för ytterligare våld sker vid behov.

Barn och unga ansvarar för att säkerställa att en genomförandeplan upprättas för barnet.

Vuxen ansvarar för att efterfråga den genomförandeplan som utföraren ska upprätta rörande den placerade vårdnadshavaren.

Vuxen, barn och unga och ekonomiskt bistånd ansvarar för att göra regelbundna uppföljningar av behov och målet med insatserna tillsammans med de enskilda.

Socialsekreterare informerar varandra när besök i boendet planeras samt när händelser av betydelse för genomförandet av insatsen sker.

Vuxen ansvarar för att en fördjupad utredning kring våldet genom "FREDA beskrivning" eller annat lämpligt bedömningsinstrument genomförs.

Ansvarsfördelning vid avslut av insatsen

Om insatsen för vårdnadshavaren avbryts oplanerat ansvarar vuxen för att snarast informera barn och unga.

Vuxen ansvarar också för att informera barn och unga i god tid om insatsen för vårdnadshavaren planeras komma att upphöra.

När det inte längre finns skäl för en insats *enligt Lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende (LBSB)* ansvarar barn och unga för att nämnden utifrån delegationsordningen fattar beslut om att barnets insats *enligt denna lag* upphör. Detta gäller t ex

- när nämnden har fått samtycke till placeringen från den andra vårdnadshavaren,
- om den vårdnadshavare som barnet vistas tillsammans med i det skyddade boendet har fått ensam vårdnad om barnet, eller
- om den vårdnadshavare som barnet är placerat tillsammans med väljer att avsluta sin vistelse i det skyddade boendet eller återtar sitt samtycke till insatsen för barnet.

I den sistnämnda situationen ansvarar barn och unga för att risk- och skyddsbedöma och överväga konsekvenserna för barnet och om det finns behov av att besluta om omedelbart omhändertagande av barnet enligt 6 § LVU.

Insatsen ska upphöra senast när vårdnadshavarens insats i form av skyddat boende upphör eller när barnet fyller 18 år.